

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Pieniądz rządu: Finansowa historia ludzkości od XIX stulecia**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-PR-FHL-01wm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny – wykład monograficzny
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. UAM dr hab. Roman Macyra – macyra@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu:

Student powinien opanować wiedzę (fakty i ich umiejętność interpretacji) dotyczącą głównych lub kluczowych zjawisk i procesów gospodarczych i społecznych, z uwzględnieniem czynników politycznych i kulturowych, których podmiotem wykładu jest pieniądz oraz instytucje finansowe od początków tradycji pieniądza aż do czasów współczesnych. Wykład obejmuje okres ostatnich dwóch stuleci i analizuje przypadki w różnych przestrzeniach terytorialnych, dokonując analiz typu *case study*. Związki zachodzące między działalnością społeczeństw a dostępnością do kapitału kształtują w sposób trwały charakter zmiany społecznej i gospodarczej i są stałym elementem politycznie definiowanych celów rozwoju państw. Historia finansowa ludzkości to także nieustająca rywalizacja o dostęp do nich i opis działania jednostek, społeczeństw, narodów na rzecz jak najefektywniejszego ich wykorzystania, ale zarazem to także historia długu i konsekwencji z tego wynikających dla każdego z tych wyżej wymienionych podmiotów. Szczegółowe dookreślenie celu wskazuje na zwrócenie uwagi na powiązania pomiędzy zjawiskami cywilizacyjnymi o charakterze światowym, regionalnym i lokalnym; na uwarunkowania narodowe i globalne oraz na transfer kapitału i usług finansowych w omawianym okresie. Wskazane byłoby zrozumienie znaczenie tychże ogólnych i przypadkowych powiązań pomiędzy rzeczywistością polityczną, gospodarczą, społeczną i kulturową w procesie kształtowania się i zmiany cywilizacji przemysłowej tego okresu; różnorodność i wielokierunkowość tych procesów, zjawisko przesuwania się centrów finansowych i ich replikacji, rosnący wpływ pieniądza na kształtowanie postaw jednostki i społeczeństwa oraz wynikające z tego konsekwencje; pojęcia i terminy związane z powyższą problematyką, to dodatkowe aspekty, które powinny rozszerzyć postrzeganie tego okresu i ewolucji głównie jego struktury społeczno-gospodarczej, w tym głównie bankowości i systemu giełdowego. Zakłada się, że pozyska umiejętności: czytania ze zrozumieniem prac naukowych z zakresu historii politycznej, gospodarczej i społecznej, ich analizy oraz formułowania wniosków na ich podstawie; wykazanie zdolności do obrony stawianych tez, formułowania dłuższych wypowiedzi ustnych w formie głosu w dyskusji oraz opracowywania zagadnień dotyczących powyższej tematyki w formie pisemnej (esej przygotowany w ramach poszczególnych spotkań). Powinien uzyskać umiejętność analizowania zagadnień społeczno-gospodarczych w ostatnich dwóch stuleciach, w tym m.in. powiązania ich z różnymi innymi aspektami działalności człowieka oraz teoriami ekonomicznymi tego okresu. Ma to także na celu wpływanie na kształtowanie zrozumienia dla dziedzictwa kultury przemysłowej. Konwersacyjny charakter zajęć wymaga od stron aktywnego udziału w dialogu na tematy wskazane w tym sylabusie.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): oczekiwana jest podstawowa znajomość pojęć i zagadnień ekonomicznych oraz teorii naukowych na temat procesów finansowych i kapitałowych.

3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	posiada podstawową i rozszerzoną wiedzę dot. aktywności gospodarczej człowieka, społeczeństw i państw na polu pieniądza i instytucji finansowych, w tym zakresie posługuje się odpowiednią terminologią; ma wiedzę o genezie historycznej obecnych systemów gospodarczych, systemów finansowych;	K_W01; K_02; K_W03
EU_02	zna procesy gospodarcze zachodzące w okresie gospodarki rynkowej i centralnie planowanej w zakresie polityki pieniężnej oraz wynikające skutki społeczno-gospodarcze;	K_W04; K_W07
EU_03	orientuje się w historiograficznych koncepcjach dotyczących kształtowania się podstawowych prac ekonomicznych i stosunków gospodarczych, teorii pieniądza;	K_W05; K_W06; K_W11
EU_04	zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną badań nad stosunkami gospodarczymi w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów pieniężnych;	K_W10
EU_05	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, gromadzić i analizować informacje oraz formułować wnioski na ich podstawie; ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z systemem finansowym i kredytowym, praw i świadczeń socjalnych;	K_U01; K_U02; K_U03; K_U04
EU_06	zna specyfikę odmiennych systemów bankowych oraz systemów monetarnych w długiej perspektywie czasowej i w kontekście odmiennych systemów społeczno-gospodarczych; bierze aktywny udział w dyskusji i poprawnie argumentuje swoje stanowisko;	K_U07; K_U08; K_U09; K_U10
EU_07	wyszukuje i systematyzuje informacje dotyczące obszaru badawczego nauk historycznych i pokrewnych w zakresie historii pieniądza i systemów bankowych i finansowych, korzystając z różnych zasobów informacyjnych; poprawnie posługuje się terminologią historyczną i społeczno-gospodarczą;	K_K03
EU_08	rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju wiedzy i krytyki w zakresie historycznym i humanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych, rozwija swoje zainteresowania kulturalne oraz fachowe; wykazuje niezależność w formułowaniu poglądów w zakresie zagadnień historycznych i społeczno-gospodarczych uwarunkowań kształtowania się zarówno systemów monetarnych i finansowo-bankowych; potrafi w sposób krytyczny z uwzględnieniem i poszanowaniem różnych kierunków myśli społ.-gosp. zaprezentować własne poglądy na procesy zachodzące w tych zagadnień;	K-K04
EU_09	poprawnie redaguje, komentuje i opatruje przypisami przygotowane teksty naukowe, zgodnie z kanonami przyjętymi w wybranych dziedzinach nauk humanistycznych i społecznych; uznaje i szanuje różnice punktów widzenia	K_K05

	wynikające z podłoża narodowego, kulturowego i społecznego.	
--	---	--

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
WYKŁAD_01-02: Wprowadzenie: pieniądź – ludzie – stosunki gospodarcze; podstawowe pojęcia i funkcje związane z pieniądźem.	EU_01 – 04
WYKŁAD_03-04: Pieniądź I: uwarunkowania środowiskowe, kulturowe i polityczne kształtowania się narodowych i lokalnych systemów pieniężnych.	EU_01 – 03; EU_06; EU_08
WYKŁAD_05-06: Pieniądź II: krajowe i międzynarodowe systemy pieniężne; polityka pieniężna.	EU_01 – 03; EU_06; EU_08
WYKŁAD_07-08: Instytucje finansowe I: systemy bankowe – krajowe, regionalne i międzynarodowe.	EU_01 – 02; EU_04; EU_07
WYKŁAD_09-10: Instytucje finansowe II: alternatywne instytucje finansowe; giełda.	EU_01 – 02; EU_04; EU_07
WYKŁAD_11-12: Kryzysy finansowe I: kryzysy do końca XIX wieku.	EU_01; EU_02; EU_06
WYKŁAD_13-14: Kryzysy finansowe II: kryzysy XX i XXI wieku.	EU_01 – 02; EU_05 – 06
WYKŁAD_15: Ludzie pieniądza: Cosma Medici, Jakub Fugger, Willian Paterson, Mayer Amschel I Nathan Rotschild, John Pierpont Morgan; Montagu Norman, Alan Greenspan, Lloyd Blankfein.	EU_01 – 02

5. Zalecana literatura:

- Attali J. (2010), *Zachód. 10 lat przed totalnym bankructwem?*, Wydawnictwo Studio Emka, Warszawa;
- Bogle J. C. (2009), *Dość. Prawdziwe miary bogactwa, biznesu i życia*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Warszawa;
- Friedman M. (1994), *Intrygujący pieniądź*, Łódź;
- Galbraith J. K. (1982), *Pieniądź, pochodzenie i losy*, Warszawa;
- Gilder G. (2015), *Bogactwo i nędza*, FIJORR;
- Hongbing S. (bd), *Wojna o pieniądź. Prawdziwe źródło kryzysów finansowych*, T. 1; *Świat władzy pieniądza*, T. 2, *Epoka walczących królestw*, T. 3, Wydawnictwo Wektory Kobierzyce.
- Jones M. E. (2015), *Jałowy pieniądź*, t. 1-3, Wektory Wrocław;
- Kaliński J., Zalesko M. (2009), *Od wielkiego kryzysu gospodarczego do wielkiego kryzysu finansowego. Perturbacje w gospodarce światowej w latach 1929-2009*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku Białystok;
- Lips F. (bd), *Złoty spisek*, Wydawnictwo Wektory Kobierzyce;
- Mises von L. (2012), *Teoria pieniądza i kredytu*, Fijjor Publishing Warszawa;
- Piketty T. (2015), *Kapitał XXI wieku*, Warszawa;
- Solorz J. K. (1996), *Rozwój systemów bankowych*, Warszawa;
- Soros G. (2010), *Nowy paradygmat rynków finansowych*, MT Biznes Warszawa.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01 – 09					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne	X	X	X	X	X	X
Test						
Projekt						
Esej	X	X	X	X	X	X
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) –						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	15
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania;
dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania;
dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania;
dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania;
dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania;
niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania.